

20. neděle po sv. Trojici – Díkčinění – 2. listopadu 2014

čtení: Iz 58,7-12

kázání:

Pán praví: „Jestliže vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše váš Otec v nebesích dá dobré těm, kdo ho prosí.“ (Mt 7,11) Uč nás Bohu takto pevně důvěřovat a s odvahou jej prosit o dobré!

Žd 13,15n

Obětovat něco? Obětovat sebe? To se dneska, sestry a bratři, nenosí. Dávno pryč jsou doby, kdy se běžně připomínalo, že se někdo obětoval pro vlast, za svobodu, kdy to byla hodnota. Mám takový pocit, že nám to zošklivila léta vlády jedné strany, kdy to bylo povinné, bez opravdového vnitřního nadšení. A obětovat něco Bohu? No to už vůbec! Myslím, že i tady sehrála svou roli desetiletí komunismu, kdy nám neustále omílali, že to je tmářství a fanatismus. A stokrát opakovanou lež mnozí přijali za pravdu. Ale ačkoli to v módě dávno není, Písmo nás k oběti vyzývá. Možná tušíme, proč kostely nejsou nabitě k prasknutí, když v nich zaznívají i takovéhle výroky typu: „Přinášejte oběť.“

Máme totiž s obětí spojeno, že to je něco nepříjemného, bolestivého. Ale mnozí rodiče se obětují, nasazují, věnují čas a prostředky pro své děti, a dělají to rádi, zcela dobrovolně, nemají u toho žádné nepříjemné pocity, nevymlouvají se, že to nejde. (Bohužel opačně, když mají děti něco obětovat pro své rodiče, už to tak automatické a bezbolestné nebývá.) A pokud má člověk něco rád, na něčem mu záleží, vidí v nějaké činnosti smysl, má něco jako koníček, obětuje tomu své schopnosti a umění, podobně jako rodiče dětem, taky spoustu volného času i nemálo peněz. Obětuje bez mrknutí oka, a s nadšením.

Je to tedy vlastně otázka toho, na čem nám záleží. A pokud nám na něčem opravdu záleží, pak už se na oběť nedíváme až tak nepřejícně.

S náboženstvím byly oběti spojovány od nepaměti. Oběti zápalné a přídavné, oběti za očistění a na odpuštění hříchů. Ledascos se dalo napravit právě obětí přinesenou božstvu. A také se přinášely oběti vděčnosti, třeba prvotiny úrody – ne až to co zbyde, ale to první, co třeba nám na konci může klidně i chybět. Nebo se obětovaly oběti jako dík za záchranu. To vždycky, když si člověk uvědomil, že nežije sám od sebe, že nemá všechno ve svých rukou, ale že je bohatě a štědře a trvale obdarováván shůry.

Křesťané ovšem pochopili díky příběhu Ježíšovu některé zásadní skutečnosti: Například to, že Bůh od nás nežádá, abychom se prostřednictvím přinášených obětí před ním očistili a zbavili zátěže hříchu. Aby nás tohle nemuselo svírat, tížit a trápit, sám se za nás ve svém Synu obětoval. Aby veškeré překážky ve vztahu člověka k Bohu odstranil. Ukončil tím jak přítrž nadvláde zlého nad námi, tak i konec marné lidské snaze s tím něco udělat. Udělal s tím něco sám z lásky k nám, pro nás. Nebylo to laciné gesto, nebylo to totiž zadarmo. On sám přinesl oběť. A to tu nejvyšší, jakou si vůbec dokážeme představit. Nechtěl jí po nás, dává jí sám.

Druhá skutečnost této problematiky se dotýkající je poznání, že Bůh naše oběti nepotřebuje. To pohanští bohové by poslali hlady, kdyby jim jejich ctitelé pravidelně nedodávali stravu. Ale už v židovství, a stejně tak i v křesťanství platí, že živý Bůh se bez našich obětí obejde. Stejně mu nemůžeme dát nic víc, než že bychom mu nanejvýš vraceli něco málo z toho, co nám on sám dal. Bůh, zdroj všeho života a síla nad všechny síly, není závislý na tom, zda my mu nějak přispějeme. Nemáme čím a jak, to musíme s pokorou doznat. Bůh není nuzný, potřebný, strádající.

Přesto nás list Židům k přinášení obětí vyzývá. Jednak k tomu, abychom „přinášeli skrze Ježíše stále oběť chvály Bohu,“ aby „naše rty vzývaly jeho jméno.“ Jistě to není výzva k tomu, abychom v každé druhé větě používali zbožné fráze a výrazy. Nebo abychom bez přestání jen citovali biblické veršičky. To by bylo zoufale málo. Když apoštol napíše „stále,“ myslí na celý náš život. Abychom dokázali vždy a ve všem, ať se děje cokoli, vidět Boží pomoc, podporu, Boží obdarování a sílu, jimiž nás provází. V dobrém i ve zlém. A abychom to dokázali dát pak i svými slovy najevo. Kvůli druhým. Bůh to nepotřebuje, o tom jsme již mluvili. My, pokud si jeho blízkost

uvědomujeme a prožíváme jí, také ne. Ale ti kolem nás jí potřebují poznat. Naše rty, naše slova a naše svědectví jim v tom mohou být ukazatelem, tolik potřebným nasměrováním pro mnohé hledající či bloudící a tápající.

A jako druhou formu oběti, která se Bohu líbí, označuje dopis „dobročinnost a štedrost.“ Co nepotřebuje Bůh, potřebují mnozí kolem nás. Možná pro někoho překvapivě nejsou věřící vyzývání, aby pamatovali na svojí církev. Jsou jiní potřebnější. Osobně jsem velmi rád, že se stalo pravidelnou skutečností, že při díkčinění konáme celocírkevní sbírku – dnes např. na tzv. Jubilejní toleranční dar. Že si peníze shromážděné při těchto bohoslužbách nenecháváme pro sebe. Sice to neznamena, že bychom tím měli dobročinnost a štedrost na celý rok splněnu, mohli si to tzv. odfajfkovat a přestali bychom se potřebami okolí zabývat. To jistě ne, ale je to velmi sympatický krok, který odpovídá tomu, k čemu nás Písmo volá.

Ve chvíli, kdy si uvědomíme, že na tom záleží, že na tom Bohu záleží, že to má smysl, pak to ani tolik nebolí, není to na obtíž, člověk to nijak tragicky neprožívá. Že máme něco málo obětovat? Vždyť jsme sami mnohonásobě štedřeji obdarováni. Bohu díky za to, že máme z čeho dávat dál!

Amen